

ЗЛОЧИН У ТУЗЛИ – „ТУЗЛАНСКА КОЛОНА“

15. 5. 1992. ГОДИНЕ

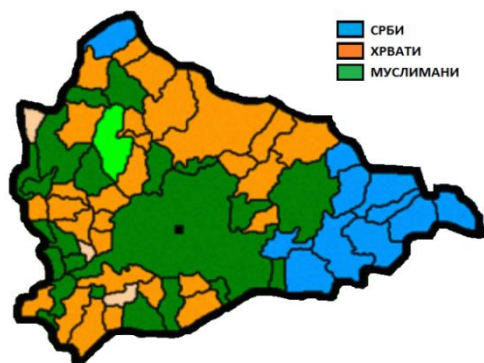
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ И ЕТНИЧКИ САСТАВ СТАНОВНИШТВА ТУЗЛЕ

Општина Тузла се налази у сјеверно-источном дијелу Босне и Херцеговине. Граничи се са општинама Лопаре, Зворник, Калесија, Живинице, Лукавац и Сребреник. Површина општине износи 295,93 km². Општина је била састављена од 42 мјесне заједнице: Батва, Брчанска Малта, Брешке, Букиње, Центар, Чакловићи Горњи, Добрња, Докањ, Драгуња, Горња Тузла, Грабовица, Хусино, Јала, Кисељак, Ковчево Село, Крека, Кула, Липница, Липница Горња, Липница Средња, Љепунице, Љубаче, Мејдан, Мосник, Мрамор, Нови Град 1, Нови Град 2, Ободница Доња, Ободница Горња, Пар Село, Пасци Горњи, Пожарница, Симин Хан, Сјењак, Слатина, Славиновићи, Солана, Солина, Стари Град, Ши Село, Шићки Брод и Тушањ. У овим мјесним заједницама су се налазила сљедећа

Географски положај општине Тузла

насељена мјеста: Брђани, Брешке, Брезе, Бргуле, Букиње, Церик, Цвиљевина, Чакловићи Доњи, Чакловићи Горњи, Чанићи, Добрња, Докањ, Драгуња Доња, Драгуња Горња, Горња Тузла, Грабовица Доња, Грабовица Горња, Худеч, Хусино, Кисељак, Колимер, Коловрат, Коњиковићи, Косци, Ковачево Село, Ковачица, Кртолије, Куковина, Липница, Липница Доња, Липница Горња, Липница Средња, Љепунице, Љубаче, Маринковићи, Михатовићи, Милешићи, Моранчани, Мрамор, Мрамор Нови, Ободница Доња, Ободница Горња, Орашје, Осоје, Пар Село Горње, Пасци Доњи, Пасци Горњи, Петровице Доње, Петровице Горње, Плате, Погориоци, Пољана, Потраш, Пожарница, Рапаче, Расовац, Симин Хан, Сноз, Својтина, Шевар, Шићи, Шићки Брод, Тетима, Тисовац, Тузла и Вршани.

Резултати пописа становништва 1991. године

Према резултатима пописа из 1991. године у Тузли је живјело 131.618 становника, а националну структуру су чинили Срби 20.271 (15,4%), муслимани 62.669 (47,6%), Хрвати 20.398 (15,5%), Југословени 21.995 (16,7%) и остали 6.285 (4,8%). Срби су чинили већину у 11 насеља, муслимани у 23 насеља и Хрвати у 32 насеља.¹

Према резултатима пописа из 2013. године у Тузли живи 110.979 становника, а националну структуру чине: Срби 3.378 (3,0%), Бошњаци 80.774 (72,8%), Хрвати 15.396 (13,9%) и остали 11.431 (10,3%). Срби чине већину у три насеља, Бошњаци у 29, Хрвати у 31, а три насеља су ненасељена.

¹ <http://www.statistika.ba>

ОПИС ДОГАЂАЈА

Тузла је у СФРЈ доживљавана као примјер југословенског града у којем складно живе разне етничке групације без икаквих проблема. Чак је и на изборима 1990. године Тузла остала једини град у којем побједу нису однијеле националне партије, већ Странка реформских снага Анте Марковића. Упркос томе, однос према јединој регуларној војној сили, а то је у том тренутку била ЈНА, у Тузли се промијенио почетком 1992. године. Муслимани су се увелико наоружавали посредством Патриотске лиге и локалних формација тзв. ТО БиХ. Убрзо ће услједити и први оружани напади на ЈНА.

Један од свједока напада на ЈНА, прије маја 1992. године, јесте Милан Чалаковић који се добровољно пријавио у ЈНА 31. јануара 1992. године и био је распоређен у мјешовити батаљон који је имао задатак обезбјеђивање аеродромског складишта у Живиницама и пруге Тузла – Зворник, на релацији Љубаче – Живинице. О нападима на ЈНА он је изјавио: „Дана, 1. априла 1992. године, моја јединица је повучена у Тузлу и смјештена на брдо звано Градоврх, изнад касарне 'Хусинска буна'. Ово брдо се налази између касарне и хрватског села Грабовица, које је познато по усташтву из Другог свјетског рата. Држали смо стражу и обезбјеђивали касарну са те стране. Било је ноћних провокација када је према нама често пуцано из пјешадијског оружја, углавном из правца околних шума.“²

Наоружане муслиманске и хрватске формације су, како се види, и прије 15. маја 1992. године почели нападе на припаднике ЈНА. Такав примјер десио се у априлу 1992. године када је убијен један заставник ЈНА, а заробљено је и више припадника ЈНА који су се налазили на одслужењу војног рока у касарни „Хусинска буна“.³

Поменути напад се догодио у већински муслиманском селу Годуш у општини Зворник⁴ 5. априла 1992. године. Припадници ЈНА су се враћали са задатка из Зворника према Тузли када су наишли на засједу на једном мостићу у Годушу. Тада су зауставили возила, а на прво возило у колони, у којем су се налазили возач Боро Мићић и заставник Михајло Станојевић, један припадник тзв. ТО БиХ је отворио ватру, након чега се упутио према другом возилу ЈНА у коме се налазило 15 војника са водником Јованом Којићем и њих су припадници тзв. ТО БиХ истјерали из возила и разоружали. Након тога је заставник Михајло Станојевић изашао из свог возила и покушао да преговара са припадницима тзв. ТО БиХ, али када се након преговора упутио назад ка возилу бива убијен. Муслимани су заробили поменуте војнике ЈНА и том приликом једног војника ранили у ногу, а водника Којића такође убили. Возача Бору Мићића муслимани су везали за стуб од струје и физички га малтретирали док се Мићић није онесвијестио. Према Мићићевом свједочењу у малтретирању кроз које је прошао највише се истицала једна жена српске националности која је била удата за муслимана, а која га је пљувала и тукла ногама.⁵

Недуго након тога ЈНА је имала другу кризну ситуацију, 11. априла 1992. године, када су припадници САО Семберије и Мајевице преузели од ЈНА контролу над релејом Столице на Мајевици и искључили сигнал ТВ Сарајево, а укључили сигнал ТВ Београд. Иако је криза

² Записник о саслушању свједока Милана Чалаковића, Основни суд у Бијељини, број: Кри 138/95, од 18. 10. 1995. године.

³ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

⁴ Након потписивања Дејтонског мировног споразума Годуш је припао новоформираној општини Сапна.

⁵ Извјештај СЈБ Зворник, број: 12-1/02-2-230-275/05, од 8. 9. 2005 године.

превазиђена кроз неколико дана, ипак је повећала нетрпељивост између Срба и муслимана на овом подручју.

Потом је уследио још један напад припадника тзв. ТО БиХ на ЈНА. Ријеч је о инциденту у селу Љубаче 27. априла 1992. године када су „припадници ТО БиХ напали два војна моторна возила са аеродрома Дубраве у рејону села Љубаче, при чему је погинуо капетан ЈНА Раиф Мифтари,⁶ а два војника су лакше рањена“.⁷

Резервиста ЈНА Видоје Савичић, који је од марта 1992. године био распоређен у Пожарници, прошао је 3. маја 1992. године тортуру локалних снага тзв. ТО БиХ: „Дана, 3. маја 1992. године, заједно са Мићом Живковићем, из Пожарнице, ишао сам у Тузлу, када сам био заустављен и притворен од стране муслиманске полиције. Били смо задржани два и по - до три сата. Испитивани смо одвојено. Приликом ових испитивања муслимански полицајци су ме малтретирали, вријеђајући ме на националној основи шамарали ме и тукли песницама. Приликом хапшења одузели су ми пиштољ са дозволом и детаљно претресли аутомобил. Након овога пустили су ме, вратили пиштољ са дозволом и запријетили да ћу још горе проћи уколико ме било гдје сретну на тузланској регији.“⁸

Срби у Тузли су били свјесни да им не слиједи ништа добро уколико се ЈНА повуче из Тузле. Да је вршен свакодневни притисак на Србе и њихове културно-вјерске институције наводи Драгица Шушњар, која је обављала посао шефа кабинета пресједника Скупштине општине Тузла све до кобног 15. маја 1992. године, а која говори о промјени односа према Србима у граду: „У оквиру активности муслиманске гарнитуре у тузланској општини, за разлику од других вјерских професија, Српска православна црква је стављана по страни и на њу је био вршен 'тихи', а касније и отворени, притисак који се огледао, између осталог, у недозвољавању изградње вјерских објеката, добијања помоћи и јавне промоције уопште. Чак, у једном случају, сјећам се, нису дозволили да СПЦ у дворишту Владичанског двора подигне бисту муслиману, муфтији Курту⁹, не знам му презиме који је за вријеме Другог свјетског рата спасио велики број Срба од усташког покоља.“¹⁰

Да су се муслимани у Тузли активно припремали за рат видљиво је и из Дописа Предсједништва општине Тузла. Дописом Предсједништва општине Тузла број: 01/1-30/92-33 од 21. 4. 1992. године упућеног Министарству за унутрашње послове у Сарајеву потврђује се да је руководство општине Тузла приступило мобилизацији добровољаца и формирању јединица резервног састава милиције организујући наоружане грађане под јединствену команду МУП-а. СО Тузла је 4. априла 1992. године донијела одлуку о мобилизацији свих војно способних грађана Тузле и њиховом распоређивању у већ формиране јединице полиције по мјесним заједницама. Ратне станице биле су лоциране по мјесним заједницама и држале су читав град под апсолутном контролом. Умјесто дотадашњих седам формирано је 37 полицијских станица, а ратни састав полиције повећан је са 640 на преко 2.100 припадника. Истовремено је формиран Оперативни штаб СЈБ Тузла за руковођење и командовање, а био је састављен од активних руководећих

⁶ Иако је у документу ЈНА наведено Рефик, према другим изворима име је Раиф.

⁷ Информација: Разјашњавање непријатељске дјелатности четири лица ухапшена после напада припадника ТО БиХ на припаднике ЈНА у рејону с. Љубаче.

⁸ Записник о саслушању свједока Видоја Савичића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

⁹ Мисли се на Мухамеда Шефкет ефендију Курта.

¹⁰ Записник о саслушању свједока Драгице Шушњар, Основни суд у Бијељини, од 22. 5. 1996. године.

радника СЈБ, једног броја руководећих оперативних радника сектора СДБ и искусних пензионисаних радника ОУП. Поред већ постојећих полицијских станица формиране су и мобилне јединице и то 6. априла 1992. године у Моснику маневарска јединица са око 130 припадника, 28. априла 1992. године Друга маневарска чета са 104 припадника смјештених у РСД „Партизан“, 1. маја 1992. године Трећа маневарска чета са 64 припадника смјештених у Љубачама и 8. маја 1992. године Четврта маневарска чета са 111 припадника смјештена у „ТСКО“ у Славиновићима. Све маневарске јединице биле су под командом СЈБ Тузла и биле су наоружане савременим пјешадијским оружјем и противоклопним средствима те оспособљене за борбена дејства и интервенције на цијелом подручју општине Тузла.¹¹

О мобилизацији коју је СО Тузла спроводила говори и Петар Радојчић, који је радио у Творници транспортних уређаја (ТТУ) у Тузли: „Од почетка априла 1992. године, у предузећу је био мобилисан један број радника у територијалну одбрану и резервни састав полиције. Познато ми је да је њихово одсуствовање са радног мјеста, по овом основу било оправдано.“¹²

Петар даље износи занимљив детаљ: „Међутим, у то вријеме је и бивша ЈНА вршила мобилизацију, а радницима који су се одазивали овим позивима, и нису се враћали на радно мјесто у року од пет дана, давани су откази са радног мјеста.“¹³

Да су органи СЈБ Тузла активно вршили припреме за предстојеће догађаје видимо и из прављења импровизованих оклопних возила у поменутој Творници транспортних уређаја у Тузли. Петар Радојчић то детаљно описује: „Почетком априла 1992. године, у радној јединици '103' - тзв. тешка хала, почело се, за потребе ТО Тузла, са израдом импровизованих оклопних транспортера и то два или три комада. Ове оклопне транспортере конструисали су инжењери и техничари у предузећу. Прављени су у `тешкој хали` и мјесто на коме су прављени било је преграђено параванима, тако да сем радника који су радили на њима, другима није био дозвољен приступ. Ови оклопни транспортери су прављени тако што су били у ову халу довезени нови камиони марке `мерцедес` са којих је скинута кабина, као и каросерија, а остали су само точкови и шасија на које је набављана конструкција транспортера. Ова конструкција је облагана лимом дебљине од десет милиметара. Најнепосредније су овим радовима руководили неки инжењери из конструктивног бироа, а од неких радника сам чуо да су то били муслимани чији ми идентитет није познат. Радове на овом транспортеру надзирали су неки припадници ТО. Видио сам да су долазила два или три човјека. Често је долазио и надзирао радове један од руководица МУП-а Тузла, ког сам ја познавао из лова. Он ме је приликом једног од долазака у предузеће, ради надгледања радова на транспортеру, позвао и у мом присуству из пушке М-48 пуцао у оклоп транспортера да га испроба. Ови транспортери су офарбани црном бојом у фарбари, гдје сам ја био пословођа, а затим истјерани из круга фабрике, око 5. маја 1992. године. Ја их касније нисам виђао у граду на улицама. (...) Такође, у овом предузећу прављени су и `јежеви` и то велики број, почевши од марта 1992. године. Они су служили за стављање запрека на путевима и барикада, такође за потребе ТО.“¹⁴

¹¹ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

¹² Записник о саслушању свједока Петра Радојчића, Основни суд у Бијељини, број: Кри 120/96 од 16. 8. 1996. године.

¹³ Исто.

¹⁴ Исто.

Међутим, Петров колега из фирме ТТУ Тешо Тришић је такође описао да су се у фирми у којој су радили производили оклопни транспортери, а он наводи да су управо та оклопна возила иста она која су виђена 15. маја 1992. године на улицама Тузле: „Дана 15. маја 1992. године, после радног времена, око 15 и 30 часова, пролазио сам преко раскрснице 'Брчанска малта' у Тузли, идући према својој кући у Ши селу, која се налази на око 400 метара од ове раскрснице. Идући према мосту на ријеци Јали, на удаљености око 100 метара од раскрснице, видео сам како стоји један од напријед наведених оклопних транспортера.“¹⁵

Још један радник ТТУ-а био је Миладин Ивковић који је, осим што је потврдио свједочења о производњи оклопних возила у тој фирми, навео да су се у фирми производили и јежеви за запречавање путева: „Негдје око 8. маја 1992. године, у предузећу се почело са израдом 'јежева' за запречавање путева и два оклопна транспортера. (...) Ови послови су рађени убрзано углавном у трећој смјени.“¹⁶

У доњем лијевом углу види се оклопно возило 15. маја 1992. године које је произведено у Творници транспортних уређаја, на Брчанској Малти у тренутку напада на колону

Између председника Предсједништва и председника Кризног штаба Предсједништва СО Тузла Селима Бешлагића, команданта Штаба Територијалне одбране Тузла Енвера Делибеговића и начелника СЈБ Тузла Мехе Бајрића с једне стране те потпуковника Милета Дубајића са сарадницима са друге стране вођени су преговори о измјештању из касарне „Хусинска буна“. Постигнутим споразумом утврђено је да дан измјештања 92. моторизоване бригаде из касарне „Хусинска буна“ буде 15. мај 1992. године, а правац измјештања био је касарна „Хусинска буна“ - Скојевска улица - Брчанска малта - Симин Хан - Бијељина - СРЈ. Након признавања Босне и

¹⁵ Записник о саслушању свједока Теше Тришића, Основни суд у Бијељини, број: Кри 120/96, од 14. 8. 1996. године.

¹⁶ Записник о саслушању свједока Миладина Ивковића, Основни суд у Бијељини, од 23. 5. 1996. године.

Херцеговине од стране појединих држава издата је наредба Генералштаба Војске Југославије да се војска, закључно са 19. мајем 1992. године, повуче са територије Босне и Херцеговине.¹⁷

Треба напоменути да се међу припадници ЈНА помињала и друга траса којом би се колона могла извући из Тузле. О томе свједочи Драган Лазаревић: „Током формирања колоне у кругу касарне 'Хусинска буна' и припрема за излазак помињана је траса кретања преко Докња и Тетиме према Лопарама. О овоме се дискутовало у мојој јединици, чији је командант био Раде Рашета Мијатовић. Током ових разговора био је присутан и командант касарне, потпуковник Дубајић, и он нам је саопштио да му је руководство територијалне одбране Тузла, гарантовало безбједност кретања колоне из Тузле према раскрсници Брчанска малта и чуо сам када је издао наредбу да колона крене у том правцу.“¹⁸

На десет до 15 дана прије критичног догађаја у Гарнизону Тузла биле су лоциране бројне команде и јединице. У самој касарни лоцирана је команда 92. мтбр. са својим јединицама, 497. инжињеријски пук, команда 17. Корпуса, 17. чета АБХО, 17. батаљон везе, 17. батаљон војне полиције, 17. аутомобилски батаљон, 17. санитетски батаљон, команда и већина јединица 904. позадинске базе, команда 734. наставног центра, а ван касарне у граду лоцирана је команда Корпуса. Све команде и јединице су се благовремено извукле на територије које нису биле окружене. Једино је остала комплетна команда 92. мтбр. са дијелом својих јединица које је имала у саставу. У свом саставу тада је имала један моторизовани батаљон из састава моторизоване бригаде из Пирота. Команда 92. бригаде са тим батаљоном имала је задатак да обезбјеђује комуникацију Добој - Грачаница - Тузла - Пожарница и да обезбједи благовремено извлачење свих команди и јединица које су се извлачиле са подручја бивше Босне и Херцеговине. По наређењу Корпуса, 14. маја 1992. године према СР Југославији отишао је батаљон из Пирота па су у касарни остали само неборбени дијелови јединица. У касарни се није налазила ни једна формација јачине одјељења, вода, борбене, организоване групе. Број људи у касарни је био промјењив у току дана, с обзиром на то да је један дио јединице био дислоциран на територију ван града те се број људи у касарни кретао од 150 до 600. На дан извлачења у касарни се налазило око 500 људи.¹⁹

Команда корпуса је већ у априлу 1992. године измјештена из Тузле у Угљевик, градић већинског српског становништва. Зашто је дошло до измјештања команде говорио је Миле Дубајић: „Она се повукла због тога да не би доживјела судбину команде корпуса у Вараждину²⁰. У Тузли је увијек постојала могућност да буде опкољена, да се тражи предаја, да се доведу деца, супруге војних лица, да се врше разни притисци.“²¹

¹⁷ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

¹⁸ Записник о саслушању свједока Драгана Лазаревића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

¹⁹ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

²⁰ Наиме, 32. корпус ЈНА (познатији као Вараждински корпус) био је, послје Загребачког, највећи и најопремљенији корпус на територији СР Хрватске. Његов посљедњи командант био је генерал Владимир Трифуновић. У септембру 1991. године припадници Збора народне гарде и МУП-а Хрватске окружују касарну у Вараждину у којој се у том тренутку нашло око 300 припадника ЈНА. Након десетак дана окружења и константних борби, припадници ЈНА на челу са генералом Трифуновићем се предају и остављају комплетно наоружање у касарни, а заузврат бивају аутобусима превезени до територије Србије.

²¹ Емисија *Недјељом у два*, В92, епизода *Ничија војска*, доступно на:

<https://www.youtube.com/watch?v=UOzzUH1mqFs>, посјећено 5. 6. 2021. године.

Као што је и наведено, након одласка батаљона из Пирота, касарна „Хусинска буна“ остаје без адекватне заштите. Команданту касарне, Милету Дубајићу, је било обећано да ће, умјесто батаљона из Пирота који је повучен за Србију, добити појачање: „Када ми је генерал Недељковић²² дао задатак да вратим Пиротски батаљон за Србију истовремено ми је обећао да ми стиже један формиран батаљон од припадника са подручја БиХ, војника и официра, који су на одслужењу војног рока. Тако да нећу, у борбеном смислу, бити оштећен. Међутим, тај батаљон 14. маја није стигао. Није стигао ни 15. маја.“²³

У годинама које су услједиле, спекулисало се зашто обећано појачање није стигло. Своје мишљење је изнио и потпуковник Дубајић рекавши да корпус у том тренутку није имао снага за појачање.²⁴

Припадници ЈНА у касарни „Хусинска буна“ у Тузли 1991. године

Представници цивилне и војне власти Тузле гарантовали су мирно измјештање одобреним правцем, а у тајности су спремали оружани напад на колону у рејону Брчанске малте. Одмах по отпочињању преговора о мирном измјештању ЈНА из касарне Кризни штаб општине Тузла вршио је убрзане припреме на војном запосједању одобреног правца измјештања, уређење заклона, друге припреме за посједање наоружаним јединицама, што је нарочито интензивирано на дан измјештања. Уређење заклона, фортификацијске препреке и друге припреме на запосједању ширег рејона Брчанске малте, рађене су по плану Кризног штаба. Кризни штаб Предсједништва, планирао је и до танчина организовао перфидни план напада на колону ЈНА током њеног измјештања. Ради спровођења перфидног плана, Кризни штаб формирао је и Оперативни штаб СЈБ Тузла који су сачињавали руководни кадрови и представљали команду свим наоружаним

²² Ријеч је о генералу Милану Недељковићу, који је неколико мјесеци прије дешавања на Брчанској Малти, преузео команду над 17. корпусом ЈНА (Тузлански).

²³ Исто.

²⁴ Емисија *Недјељом у два*, В92, епизода *Ничија војска*, доступно на: <https://www.youtube.com/watch?v=-9YlXnVaCyg&t=38s>, посјећено 5. 6. 2021. године.

формацијама. Између Кризног штаба Предсједништва и Оперативног штаба одржавана је непрекидна веза. Потпуна координација ова два штаба остваривана је преко начелника СЈБ.²⁵

Неколико дана раније прије изласка колоне ЈНА, по рути кретања копане су рупе на асфалту за мине, постављани јежеви те прављени заклони. На сам дан извлачења колоне у правцу Скојевске улице није било цивилног становништва него само наоружани униформисани припадници.²⁶

Наоружани припадници муслиманско-хрватских формација у засједи

Да је напад унапријед био испланиран потврђује и свједочење Мирјане Ђукановић: „Од `76. године радила сам у Штабу Територијалне одбране. Припреме за напад на 'Тузланску колону' интензивирале су два мјесеца пред сам догађај. Припреме су се огледале у организовању запрека на раскрсницама, довлачењу 'јежева', постављању грудобрана и организовању Зелених беретки. На сам дан напада на колону ЈНА, око девет часова, преузела сам дежурство на свом радном мјесту. Око 11.30 часова, преко система везе, примила сам шифровану поруку коју сам на своју иницијативу дешифровала, а порука је гласила: 'Колона ће бити нападнута око 17 часова. Све је припремљено и распоређено.' Када сам напустила канцеларију, видјела сам запосједнуте улице, посебно раскрсницу Брчанска малта и околину. Видјела сам припаднике ТО у црним униформама са наоружањем, а видјела сам и митраљеска гнијезда. На раскрсницама су се налазиле цистерне са експлозивом као препреке. Када је колона изашла из касарне, односно када је почело пуцање на њу, видјела сам како горе камиони и тијела војника, уз прасак и детонацију и како припадници ТО скачу на војнике, на рањенике, газе их и убијају.“²⁷

²⁵ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

²⁶ Исто

²⁷ Записник о саслушању свједока Мирјане Ђукановића, Основни суд Бијељина, од 24. 5. 1996. године.

О истом говори и свједок Саво Милутиновић: „У Тузли сам живио од 1958. године, гдје сам радио у органима унутрашњих послова. Тог кобног 15. маја 1992. године у мој стан дошла су два наоружана лица која су запријетили мени и супруги да не излазимо и не користимо телефон, а они су изашли на балкон и заузели борбени положај. Имали су аутоматске пушке. Истовремено сам видео како се на два сусједна солитера, који се зову кула 'Г' и кула 'Ф' инсталирају ТВ екипе са камерама. Ја сам на телевизору могао да посматрам директан пренос кретања возила по улицама. Пренос је организовао ТВ 'Студио Тузла'“.²⁸

Куле „Г“ и „Ф“, Тузла

Да су припадници тзв. ТО БиХ били распоређени у становима у зградама на Брчанској малти потврђује Милутин Ристић: „Приликом изласка колоне лично сам видео са прозора зграда пушчане цијеви у великом броју. То је посебно било на згради код тзв. `техничког прегледа возила`. (...) На самој раскрсници видео сам њихов оклопни транспортер који су они, за ову прилику, посебно правили у Творници транспортних уређаја. Поред транспортера било је постављено неколико пушкомитраљеза са реденицима дугим око четири до пет метара, за којима су били њихови територијалци заклоњени иза грудобрана. Такође, са сусједних зграда на Брчанској малти, са обје стране улице, биле су уочљиве, са прозора, пушчане цијеви окренуте у колону и у продужетку раскрснице у правцу насеља Славиновићи били су уочљиви ровови пуни припадника муслиманске ТО, а на асфалтном путу били су и јежеви као препреке иза којих су стајали њихови припадници ТО, који су нас, иначе, док смо пролазили, вријеђали и псовали.“²⁹

О припремљености припадника СЈБ Тузла за напад на колону свједочи и ова изјава Видоја Савичића: „На путу од Брчанске Малте према Славиновићима, са лијеве стране пута били су постављени 'јежеви' и друге препреке, као и камиони напуњени земљом и разним материјалом, тако да је била слободна само десна страна коловоза. Претпостављам да је то било унапријед припремљено, како би кретање возило из колоне било што више отежано.“³⁰

²⁸ Записник о саслушању свједока Саве Милутиновића, Окружни суд у Београду, број: Кри 466/94, од 12. 10. 1994. године.

²⁹ Записник о саслушању свједока Милутина Ристића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

³⁰ Записник о саслушању свједока Видоја Савичића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

„Јежеви“ на Брчанској Малти

Након договора око изласка припадника ЈНА из Тузле у касарни почиње паковање опреме на камионе и припрема за излазак из града. Упоредо с тим припадници тзв. ТО БиХ и Патриотске лиге почињу пуцати по касарни. Нешто прије самог отварања ватре по касарни официр ЈНА Душко Питман је са групом војника отишао на узвишење Козловац изнад касарне на којем се налазио магацин Територијалне одбране, али и војна складишта из којих је он требао да извуче још мало средстава које ће војска понијети са собом приликом извлачења. Ту затиче обијена врата магацина Територијалне одбране и до данас су присутна спорења ко их је обио. Питман износи своје свједочанство: „Отворио сам врата, видео сам да су отворена, и ушао унутра и ту сам видео разбацане сандуке, чак неке и отворене. Празни, али отворени. Онда сам ја изашао и видео сам пар цивила који су били у положају као да се скривају. Када сам то примјетио, било ми је сумњиво и вратио сам се унутра. Два војника су ми били напољу, ја сам им рекао да улазе унутра и да узму колико могу. Узели су неких три до четири сандука и ми смо то убацили у возило и ја сам наредио да се што прије вратимо у касарну, јер сам мислио можда ће ови запустити на нас, а ми смо били на вјетрометини.“³¹

Милутин Ристић описује напад на касарну: „Први пут негдје око 14 часова, муслимани су пуцали на касарну са положаја са Козловца, на којем су се налазили њихови територијалци. Иначе, напомињем да је оваквих пјешадијских напада на касарну било и уназад четири дана заредом у вечерњим часовима. Приликом овог пуцања, око 14 часова, ми смо заузели заклон и прошли без посљедица. Наставили смо посао око организовања утовара и појачавали обезбјеђење касарне и возила и средстава у њој.“³²

На касарну је дејствовано и из снајпера на колону која је била спремна за излазак око 14 часова, а томе је свједочио Радован Крстић: „Док смо чекали у кругу касарне, према нама је почео да дејствује један снајпер са највише стамбене зграде у насељу Брчанска малта, која се налазила у близини, међутим, нико није погођен. Убрзо затим, према нама је почео да дејствује и један

³¹ Емисија *Недјељом у два*, В92, епизода *Ничија војска*, доступно на: https://www.youtube.com/watch?v=r6J_bXYjib0&t=132s, посјећено 5. 6. 2021. године.

³² Записник о саслушању свједока Милутина Ристића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

снајпер са зграде болнице, која се налазила, такође, у непосредној близини касарне. Ова два снајпера тукла су наизмјенично, па смо морали да се заклањамо иза камиона и других објеката.“³³

Интересантан детаљ износи Видоје Савичић који се десио у тренутку паковања преосталих ствари из касарне на камионе: „У касарну 'Хусинска буна' моја јединица је стигла 15. маја 1992. године, око осам часова и учествовали смо у утоваривању опреме у камионе. У овој касарни сам, поред осталог, видео и једног водника ЈНА, муслимана, чије ми име и презиме није познато, и чуо га како је говорио 'товарите, товарите, али нећете изаћи'.“³⁴

О којем официру ЈНА се ради објашњава Горан Ђурић: „Међу старјешинама у овој касарни примјетио сам старијег водника ЈНА Муминовића који је испољавао незадовољство због евакуације касарне и чуо сам када је арогантно коментарисао 'товарите, товарите, а видјећемо да ли ћете то извући'.“³⁵

Око 14 часова, 15. маја 1992. године један дио 92. мтбр. изашао је из касарне „Хусинска буна“, али је враћен од стране припадника СЈБ Тузла са Брчанске Малте. Враћање маршевске колоне ЈНА било је у циљу реализације перфидног плана Кризног штаба, пошто је вријеме до 19 часова истог дана искоришћено на потпуном запречавању и пуном војном запосједању правца измјештања.³⁶

Праге и војни камиони ЈНА се окрећу на раскрсници Брчанска малта након што су им припадници СЈБ Тузла наредили да се врате у касарну

Непосредно прије него што ће колона кренути десио се још један инцидент. Милутин Ристић се присјетио тога: „Пред излазак колоне из касарне, негдје око 17 часова, дошла је жена, старости око 40 година, на пријемницу и псовала војницима 'четничку мајку' и да 'нећемо изаћи живи' и

³³ Записник о саслушању свједока Радована Крстића, Основни суд Бијељина, број: Кри 138/95, од 26. 9. 1995. године.

³⁴ Записник о саслушању свједока Видоја Савичића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

³⁵ Записник о саслушању свједока Горана Ђурића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

³⁶ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

'да нас чека њихова војска' и др. и то сам лично чуо. Још је плунула на нас, окренула се и отишла."³⁷

Да је вријеме од 14 до 19 часова искоришћено за груписање муслиманских снага, свједочи и Радован Крстић: „Пред излазак колоне из круга касарне на оближњем брду видео сам како се групишу наоружани људи, али у том тренутку нисам знао ко су они и зашто се ту налазе."³⁸

Маршевска колона ЈНА из касарне „Хусинска буна“ креће у измјештање одобреним правцем нешто прије 19 часова. На челу колоне налазило се једно полицијско возило МУП-а Тузла, иза њега војни транспортер у коме су били потпуковник Дубајић и представник власти Тузле Енвер Делибеговић, а након њих још 28 разних војних возила. Први дио колоне, гдје се налазило око тридесетак возила, измакао је другом дијелу колоне, а први дио колоне пратило је једно полицијско возило МУП-а Тузла. Други дио колоне, који је заостао иза првог дијела, био је готово потпуно неборбени дио и у њему није било припадника власти Тузла ни пратње полицијских возила. Након проласка првог дијела колоне ЈНА кроз раскрсницу Брчанска малта и проласка задњег полицијског возила на зачељу првог дијела колоне, а по стицању првих војних возила другог дијела колоне у рејону Брчанске малте издата је наредба за напад на колону. У тренутку издавања наредбе дио колоне ЈНА налазио се у Скојевској улици и раскрсници Брчанска малта. У овом дијелу колоне налазило се неколико војних санитетских возила, видно и прописно обиљежених. У војним и санитетским возилима превозио се већи број припадника ЈНА, без спремности за борбу и одбрану. Војници су најчешће сједили на товарном сандуку возила, леђима окренути према страници сандука, са наоружањем између ногу и цијевима окренутим увис, не очекујући напад. Највећи број војника је био под цирадом возила.³⁹

Радован Крстић наводи једну занимљивост коју ће и у свим потоњим изјавама износити: „Када је колона излазила из круга касарне, пред првом стамбеном зградом, поред које је пролазила, видео сам једну жену која нас је плачући поздрављала махањем руке, а већи број грађана стајао је на улазу у зграду и посматрао нас. У том тренутку примјетио сам да је са зграде болнице снајпер и даље дејствовао према колони."⁴⁰

³⁷ Записник о саслушању свједока Милутина Ристића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

³⁸ Записник о саслушању свједока Радована Крстића, Основни суд Бијељина, број: Кри 138/95, од 26. 9. 1995. године.

³⁹ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

⁴⁰ Записник о саслушању свједока Радована Крстића, Основни суд Бијељина, број: Кри 138/95, од 26. 9. 1995. године.

Војна возила у пламену

Да је војницима ЈНА већ приликом изласка из касарне наређено да не пуцају свједочи и свједок Војо Реметић који, између осталог, каже: „Прије него што смо кренули из касарне, војни полицајац који се налазио поред капије саопштио нам је да не смијемо пуцати из колоне и да цијеви оружја које смо носили окренемо према земљи.“⁴¹

Заједно са Војом Реметићем у том камиону се нашао и Мићо Мацановић који описује стање пред полазак колоне: „Пред излазак колоне из круга касарне међу војницима се почело говорити о томе да је могуће да будемо нападнути приликом проласка кроз Тузлу. Због тога сам се са Реметићем и осталима на нашем камиону договорио да скинемо цераду са кабине како би могли одговорити на евентуални напад. Међутим, приликом проласка из капије касарне, наређено нам је да ничим не провоцирамо из колоне, а да цијеви свог оружја окренемо према земљи. То нам је наређено, односно саопштено, од стране нашег командира капетана Радета – Рашете Мијатовића, а поновљено од стране полицајца на капији касарне. Овог наређења смо се ми строго држали.“⁴²

Драган Лазаревић, такође, говори о наредби да се не пуца кроз град: „Дубајић је наредио да се са наше стране, приликом кретања кроз град, не прави никаква провокација и да цијеви личног наоружања буду окренуте према доле. Пред сам излазак колоне, из круга касарне, такође је наређено да не скидамо цераде с камиона, да се не расклапају 'зоље', односно да не буду припремљене за активирање и слично.“⁴³

Једна сцена која се десила непосредно прије почетка напада на колону остала је у сјећању Горана Ђурића: „Када смо пролазили кроз раскрсницу на Брчанској малти и скренули у правцу Пожарнице, на крову једне од стамбених зграда, видео сам групу припадника ТО са пивским

⁴¹ Записник о саслушању свједока Воје Реметића, Основни суд у Бијељини, од 20. 5. 1996. године.

⁴² Записник о саслушању свједока Миће Мацановића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

⁴³ Записник о саслушању свједока Драгана Лазаревића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

флашама у рукама које су подигли у правцу нас као у знак наздрављања, а одмах затим је почела пуцњава и напад на колону.⁴⁴

Напад је почео тако што су распоређени снајперисти прво убијали возаче војних возила и тако их заустављали. На возила која су успјела некако да прођу раскрсницу Брчанска малта распоређени припадници разних јединица су канапом извлачили повезане нагазне мине. Изненадна и усредсређена ватра убила је и ранила велики број припадника ЈНА. Што се тиче наоружања којим је отворена ватра на колону, то је било пјешадијско наоружање, пушке, пушкомитраљези, снајпери, зоље, ручни бацачи и бомбе. Коришћена је и запаљива муниција да би се запалила моторна возила.⁴⁵

Војо Реметић је описао почетак напада на колону: „На око 100 метара од излазне капије касарне, кад смо пролазили поред двије стамбене зграде, видео сам десет до 15 наоружаних муслимана поред којих смо пролазили без проблема, Међутим, нешто даље, кад смо стигли до радионице за технички преглед аутомобила, изненада је према колони запуцано са свих страна: из стамбених зграда, са кровова и других мјеста, тако да, колико сам могао да видим, није било мјеста поред улице са којег није пуцано на нас.“⁴⁶

Изрешетана шајба на једном од камиона из колоне

О самом нападу на колону постоје многобројна свједочења преживјелих, а овдје су наведена нека од њих. Свједок Благоје Станкић изјавио је: „По обављеним преговорима, колона је тек око 18.55 часова кренула из круга касарне. Пред полазак наређено нам је да не смијемо пуцати из колоне... Наше возило налазило се задње у колони, иза нас је била само војна полиција. Када смо били на удаљености од око 400 метара од излазне капије касарне према раскрсници Брчанска малта, видео сам да је на колону испред нас отворена изненадна ватра из пјешадијског оружја, зоља и другог наоружања. На колону се пуцало са свих страна из стамбених зграда у улици, као и на самој раскрсници. Колона је стала и видео сам да су нека од возила већ почела да горе.“⁴⁷

⁴⁴ Записник о саслушању свједока Горана Ђурића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

⁴⁵ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

⁴⁶ Записник о саслушању свједока Воје Реметића, Основни суд у Бијељини, од 20. 5. 1996. године.

⁴⁷ Записник о саслушању свједока Благоја Станкића, Основни суд Бијељина, од 20. 5. 1996. године.

Свједок Љубо Тешић је, између осталог, изјавио сљедеће: „Камион у коме сам био налазио се у средини колоне. Први дио колоне прошао је кроз раскрсницу Брчанска малта без проблема, а када је дио колоне у којој се налазио и камион у коме сам се возио стигао на ову раскрсницу, на нас је одмах отворена ватра из пјешадијског и другог оружја. Возач је одмах био погођен у главу, а гуме на камиону избушене. Возач је покушавао да иде даље према Славиновићима, међутим, погођен је с још два метка у главу и један у груди и погинуо је. Покушавао сам да камионом идем даље у том правцу, али ми то није пошло за руком па сам заједно са Пајићем изашао из камиона и легли смо под војни камион који је стајао недалеко од нас. Убрзо је наш камион почео да гори заједно са возачем и војницима који су се налазили на каросерији. Испод камиона гдје сам се налазио искакали су војници који су, углавном, били рањени. Нападаци су пуцали по нама, ја сам рањен са два метка у стомак, а Пајић Љубо је био рањен у главу. Видјевши да ту не можемо даље остати, извукли смо се испод камиона и ускочили у најближу стамбену зграду у коју су ускакали други војници из колоне. На улазу, односно степеништу зграде, било је још рањених војника, а један војник на улазним вратима је био смртно погођен. Док смо на степеништу покушавали пружити помоћ једни другима, са спрата је сишао човјек у униформи милиције, држећи пиштољ и тражио је од нас да предамо своје оружје и да нам се онда ништа неће десити. У међувремену, видео сам како горе и експлодирају камиони из колоне, а од детонација су пуцала стакла на стамбеним зградама. Након тога смо сишли у подрум те зграде у којем се налазио већи број жена и дјеце. Након извјесног времена, у подрум су ушла два мушкарца у униформи територијалне одбране који су нас вријеђали, псовали и били врло груби према нама. Тражили су од нас оружје и муницију која је остала, а затим отишли. У подруму смо остали цијелу ноћ, а један од рањених војника преминуо је. Сутрадан у 8.30 часова дошла су кола хитне помоћи и одвезли нас у болницу на Градини. Када су нас износили, из подрума пред стамбеном зградом су нас сачекали припадници ТО који су нас тако рањене тукли кундацима пушака и рукама и при томе вријеђали. Исто то се поновило и кад смо стигли пред болницу. За вријеме док сам био у болници вријеђан сам и малтретиран од стране болничког особља и пацијената муслимана. Из болнице сам пребачен у Војни затвор у Тузли који се налазио у згради Окружног затвора. Пред улазом у затвор сачекали су нас муслиманске жене и дјеца који су нас тукли камењем и другим предметима. У затвору су заробљеници малтретирани и тучени. Из затвора сам пуштен размјеном 15. јула 1992. године.“⁴⁸

Свједок Радан Стевановић изјавио је, између осталог, сљедеће: „Нешто прије 19 часова обавијештени смо да је склопљен договор да кренемо из касарне, с тим да у возилима не смије да се види ни једна цијев оружја. Колона је из касарне кренула у 18.55 часова. Ја сам возио теретно возило `ТАМ-150` у коме су се налазиле натоварене гуме теретних возила и ауто-дијелови. Са мном у кабини су се налазила још три војника, а на каросерији, међу гуме и ауто-дијелове, попела се још једна група војника. Налазио сам се на почетку друге половине колоне. Први дио колоне прошао је без инцидената према Симином Хану. Када се други дио колоне нашао на око 100 метара прије раскрснице Брчанска малта, према колони је запуцано из пјешадијског оружја, зољама и тромблонима. Пуцало се из старе зграде код сервиса, из подрума стамбених зграда званим 'Момо' и 'Узеин' са којих је и снимано ТВ камерама. Био сам рањен у лијеву поткољеницу, али сам наставио да возим. Обишао сам камион који се испријечио испред мене и дошао сам до семафора на раскрсници гдје сам поново био погођен у груди. Камион се

⁴⁸ Записник о саслушању свједока Љубе Тешића, Основни суд Бијељина, број: Кри 138/95, од 18. 10. 1995. године.

све теже кретао и након око 700 метара, код бензинске пумпе у Славиновићима, скренуо сам у једну башту. Кад сам сишао с пута и зауставио се, био сам у полусвјесном стању. Примјетио сам да се по нама и даље пуца. Повремено сам губио свијест, када сам примјетио да су нам пришла четири лица с пушкама, а један од њих псовао нам је четничку мајку, пришао до камиона, почео га претресати, а затим је дошао до нас. Претварао сам се да сам мртав јер сам био обливен крвљу. Пришао је Крстић Радовану, извадио нож и хтио да га закоље. Тад сам чуо глас једног од ових који су стајали на дистанци и који је довикнуо: `Хајде Хасане, видиш да људи умиру!` Он је онда извадио пиштољ, гурнуо цијев у уста Радовану Крстићу и пуцао, а затим заједно са осталим отишао. Око 23 часа, у нашу близини је стао један комби и мене и Крстића су пренијели у тај комби, а затим пребацили у тузланску болницу. У комбију се налазио још један рањени војник који је убрзо преминуо. Крстић је био у свјесном стању, али је крклао и једва дисао, пошто му је вилица била разнесена. Из болнице сам пребачен у Војни затвор у Тузли и ту сам често чуо јауке у другим ћелијама.“⁴⁹

⁴⁹ Записник о саслушању свједока Радана Стевановића, Основни суд Бијељина, број: Кри 138/95, од 18. 10. 1995. године.

Напад на колону ЈНА на раскрсници Брчанска Малта, Тузла

Посебно потресно свједочење изнио је свједок Радован Крстић: „Одмах пошто је почело с нападом, мене је један метак погодио у десни кук, други у подлактицу, а затим сам добио метке у десну и лијеву бутину. Возач Радан Стевановић је био погођен с три метка, али је стигао до бензинске пумпе у Славиновићима. У току ове вожње видео сам да су сви војници који су били са мном на каросерији били смртно погођени. За све ово вријеме нико од војника из мог

камиона није пуцао према нападачима, а колико сам могао да примјетим, то није урадио ниједан војник из других возила у колони. Док сам лежао на асфалту, нападачима је стизало појачање и примјетио сам да су неки војници успјевали да искоче из возила и покушавали да бјеже, али су их нападачи дочекивали и убијали једног по једног. У први сумрак довукао сам се до мјеста гдје се налазио Радан Стевановић. Ту ми је пришао један човјек, раскопчао ми кошуљу, отргнуо ми крст који сам имао на привјеску, узео новчаник, извадио моју личну карту и поцијепао је. Ставио је једну ногу на моја прса, извадио пиштољ, другом руком ухватио за косу и повукао главу уназад, а затим гурнуо цијев пиштоља у уста и опалио један метак. Међутим, кад је видио да сам још жив, сјео ми је на груди и ударио ме снажно у десну страну лица пиштољем.

Радован Крстић

Мада сам био свјестан свега, направио сам се мртав, последије чега је он устао. На коментар једног од присутних да није требао то да ради, он је одговорио: 'Немој опет да се вратим и да га пукнем у чело', а затим су се удаљили. Од испаљеног метка мени су поизбијани сви зуби, а доња вилица је сломљена. Метак је изашао из десног уха и није повриједио друге виталне дијелове.

Након два сата хитна помоћ нас је одвезла у болницу на Градини. Пред болницом нас је сачекало неколико припадника муслиманске територијалне одбране који су нам пришли, прислањали цијеви пушке на чело и пријетили да ће нас поубијати. У болничкој соби сам малтретиран, вријеђан и понижаван од болничког особља и болесника. Псовали су ми и пријетили, понижавали на разне начине. Тјерали су ме да спавам ходнику на носилима. У болницу су долазили и неки ислѣдници, испитивали ме, а ја сам једном ислѣднику покушао да објасним да ми је пуцано у уста, али ми он није дозволио да то изјављујем, већ је рекао да изјавим да ме погодио неки залутали метак, а један љекар ме је ошамарио.

Из болнице сам пребачен у затвор 9. јуна 1992. године. Одмах по доласку, стражари су почели да нас малтретирају, пријете, псују и вријеђају. Храна је била јако лоша. Преко пута наше ћелије налазиле су се ћелије са затвореним женама. Кроз шпијунку смо гледали како стражари малтретирају ове жене. Видјели смо како их сексуално злостављају и силују. Једног дана, у затвор су довели човјека у бијелом мантилу, окрвављене главе. Тукли су га цијеле ноћи, а ујутру су га изнијели мртвог. У затвор су довођени и други заробљени Срби који су мучени и малтретирани, а ми смо слушали њихове јауке и крике. Из затвора сам ослобођен размјеном 15. јула 1992. године.⁵⁰

Они припадници ЈНА који су имали срећу да се не нађу под ватром непријатељу, а то су сви они који су били на зачељу колоне, тражили су спас у околним зградама. Александар Ђурић је један од њих: „Послије око 700 метара које смо прешли за колоном, више нисмо могли да се крећемо јер је колона стала. Иначе, и када смо кренули већ се пуцало и по самој касарни. Пошто је паљба била са свих страна на возила, као возач 'пинцгауера', ја сам одлучио да станемо и да се склонимо у прву зграду која нам је била била са десне стране. То су биле војне зграде у Тузли,

⁵⁰ Записник о саслушању свједока Радована Крстића, Основни суд Бијељина, број: Кри 138/95, од 26. 9. 1995. године.

гдје су и од раније становали припадници ЈНА. Ушли смо у улаз зграде покушавајући да се склонимо, тражећи да нас приме станари који су то видјели. Послије десетак минута примио нас је неко од станара. У ствари, ми смо се распоредили у неколико станова. Већ је био сумрак. У међувремену ја сам излазио да видим шта је са 'пинцгауером' и да га склоним. Том приликом је запуцано на мене, због чега сам се вратио натраг. Знам да је војник, који је био у 'праги', када је покушао да изађе из ње био рањен, а да је кроз неколико тренутака, послије тога, наишла њихова хитна помоћ и одвела га. Ми смо ту читаву ноћ провели у становима ишчекујући шта ће бити, док је наш старјешина, Брано Ивковић, капетан ЈНА, телефонирао, преговарао и тражио начин да се ми мирно евакуишемо.⁵¹

Истог дана, у тренутку напада на колону на Брчанској малти, Милан Чалаковић се налазио, како је напријед и наведено, на брду „Градоврх“ изнад касарне. Његовој јединици је наређено да се налазе на тим положајима, а да ће накнадно послати камионе за њихову евакуацију. Међутим, то се није десило. Милан објашњава шта се са њима десило тога дана: „У међувремену, моја јединица је била опкољена од стране припадника тзв. ТО, а њихови положаји налазили су се на удаљености од нас око 400 метара. Нисмо имали никакве везе са командом па нисмо ни могли да реагујемо. Сутрадан, око девет часова, послали смо једну жену, са поруком да тражимо преговоре. Након пола сата код нас је дошао Сеад Делић, бивши мајор ЈНА, за кога се причало да се истакао у борбама против Хрвата у Вуковару. (...) Око 10 часова сишли смо са `Градоврха` до испред касарне у Скојевској улици. Ту су нас задржали све до око 13 часова, када су нам дозволили да се прикључимо остатку колоне, од око шест возила и једног аутобуса, а то је све што је остало од колоне.“⁵²

Припадници ЈНА су успоставили договор са представницима СЈБ Тузла и 16. маја 1992. године остатку нападнуте колоне је дозвољено повлачење према Бијељини. Ипак, војницима ЈНА је било омогућено да се повуку само са личним наоружањем.

Након извршеног напада Кризни и Оперативни штаб Тузле јавности су ускратили тачне податке о броју погинулих и рањених, а сва тијела погинулих нису одмах предата ЈНА. Нека тијела су касније размијењена, а нека су сахрањена у масовну гробницу „Трновац“ без њиховог означавања.

Тешо Тришић то описује: „Октобра, 1992. године, отишао сам на православно гробље Трновац у Тузли, гдје сам присуствовао сахрани сина од мог комшије Марка Марковића. Тада сам на ивици гробља поред пута, од болнице Градина преко бање за центар града, видео једну заједничку гробницу на којој је био један број надгробних обиљежја од даске са именима и презименима, као и већи број ових обиљежја на којима је писало само `Н.Н.`. Ова гробница је била дуга око 30 метара. Међу мјештанима Тузле се причало да су у ову гробницу били сахрањени војници ЈНА убијени у колони, 15. маја 1992. године.“⁵³

Идентификација посмртних остатака ексхумираних на локалитету „Дјечје гробље Трновац“ вршена је на основу налаза установљеном судско-медицинском експертизом посмртних

⁵¹ Записник о саслушању свједока Александра Ђурића, Основни суд у Бијељини, од 21. 5. 1996. године.

⁵² Записник о саслушању свједока Милана Чалаковића, Основни суд у Бијељини, број: Кри 138/95, од 18. 10. 1995. године.

⁵³ Записник о саслушању свједока Теше Тришића, Основни суд у Бијељини, број: Кри 120/96, од 14. 8. 1996. године.

остатака. Прегледом ексхумираних посмртних остатака утврђене су екстензивне повреде скелета - преломи костију главе, трупа и удова. Поред тога код практично свих лица поједини дијелови скелета су недостајали, а у извјесном броју случајева посмртни остаци једног лица су ексхумирани из више од једног гробног мјеста. Екстензивно повређивање скелета упућује на закључак о могућем дејству распрскавајућег експлозивног средства. Међутим, до фрагментације тијела могло је доћи и након смрти при манипулацији посмртним остацима, а посебно уколико је сахрањивању претходило више претходних сахрањивања истих посмртних остатака и њихова претходна ексхумација и премјештање. Информација да се тијела настрадалих припадника ЈНА налазе на гробљу „Трновац“ код Тузле први пут се појавила 1999. године. Неколико пута покушавана је ексхумација, али је она спријечена од тадашњих власти, првенствено полиције Тузланског кантона, те федералне полиције која није дозвољавала улазак на гробље. Неколико пута су се комплетне екипе враћале са локалитета јер им није био дозвољен улаз. Након што је IPTF наредио полицији Тузле да се омогући рад на ексхумацији на гробљу „Трновац“ пронађена је локација на којој се налазила гробница, међутим, та гробница је била маскирана са новим гробовима.⁵⁴

Фотографије са ексхумације на гробљу Трновац, Тузла, 1999. године

Ексхумација је почела 19. октобра 1999. године, али није се могло утврдити колико је тијела ексхумирано зато што су кости биле помијешане. Људи који су вршили асанацију Брчанске малте и том приликом купили тијела рекли су да се тијела никад неће моћи идентификовати јер су спаљена. Накнадна ексхумација је вршена током априла 2004. године. ДНК методом до сада је

⁵⁴ Пресуда Окружног суда у Београду у предмету против Илије Јуришића, број: К.В. 5/2007 од 22. 9. 2009. године.

идентификовано 22 тијела за која је утврђено да је ријеч о жртвама напада на колону ЈНА у Тузли 15. маја 1992. године.⁵⁵

Сахрана посмртних остатака убијених у Тузланској колони на гробљу „Пучиле“ у Бијељини

Представници Савеза логораша Републике Српске, 13 година након злочина у Тузли, 15. маја 2005. године покушали су положити вијенац на Брчанској малти у Тузли у знак сјећања на све убијене припаднике ЈНА, али се тада окупило неколико стотина грађана Тузле који су уз салве увреда и псовки шутирали положени вијенац.

⁵⁵ Подаци Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица.

Представници Савеза логораша РС постављају вијенац на Брчанској Малти у Тузли, 15. маја 2005. године

Мушкарац и жена шутирају вијенац који је постављен у част убијених војника ЈНА, 15. маја 2005. године

Након овог неуспјелог покушаја обиљежавања годишњице страдања припадника ЈНА у Тузли 2005. године, десет година касније је обиљежавање у Тузли протекло мирно, без инцидената, уз велико обезбјеђење полиције. Треба истаћи и то да се 15. мај у Тузли обиљежава као *Дан одбране града*.

Транспарент постављен у Тузли за „Дан одбране града“

ЖРТВЕ

Према подацима Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица прије напада на колону ЈНА 15. маја 1992. године убијена су три припадника ЈНА. У селу Годуш 5. априла 1992. године убијени су Станојевић (Радован) Михајло, ID: 37612, рођ. 1944. године и Којић Јован, ID: 47195, док је у оружаном инциденту у селу Љубаче, 27. априла 1992. године, убијен капетан ЈНА Мифтари Раиф, ID: 61921.

Током напада на колону ЈНА у Тузли 15. маја 1992. године убијено је 51 лице.

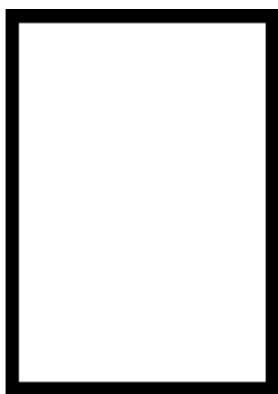
Табела Смртно страдала лица у нападу на колону ЈНА у Тузли 15. маја 1992. године

РБ	ID ⁵⁶	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
1.	29653	Благојевић	Анђелко	Радислав	1970.	15. 5. 1992.	
2.	1197	Благојевић	Симо	Војо	1959.	15. 5. 1992.	
3.	1230	Божић	Илија	Гордан	1964.	15. 5. 1992.	
4.	15371	Васић	Ненад	Јово	1953.	15. 5. 1992.	
5.	4309	Вујановић	Љубомир	Цвјетин	1966.	15. 5. 1992.	
6.	15420	Вукојевић	Анђелко	Саво	1965.	15. 5. 1992.	
7.	30079	Гајић	Станоје	Ненад	1957.	15. 5. 1992.	
8.	1423	Гогановић	Жарко	Васкрсије	1937.	15. 5. 1992.	
9.	10354	Давидовић	Никола	Божо	1973.	15. 5. 1992.	
10.	15581	Деспотовић	Петар	Славко	1958.	15. 5. 1992.	Убијен након рањавања и заробљавања
11.	677	Ђурановић	Саво	Робин	1971.	15. 5. 1992.	
12.	751	Ђурић	Милан	Марко	1936.	15. 5. 1992.	
13.	897	Ђурић	Марко	Миленко	1963.	15. 5. 1992.	
14.	7883	Ђурић	Марко	Зоран	1961.	15. 5. 1992.	
15.	825	Ђурић	Илија	Живко	1968.	15. 5. 1992.	
16.	47	Зеџ	Бранислав	Драженко	1972.	15. 5. 1992.	
17.	32667	Илић	Радован	Бошко	1970.	15. 5. 1992.	
18.	1332	Илић	Стево	Владо	1952.	15. 5. 1992.	Убијен након рањавања
19.	15774	Јањић	Љубо	Драго	1956.	15. 5. 1992.	
20.	15792	Јовановић	Живан	Душко	1973.	15. 5. 1992.	
21.	15812	Јокић	Нико	Горан	1972.	15. 5. 1992.	
22.	15813	Јосиповић	Крсто	Младен	1965.	15. 5. 1992.	Убијен након рањавања и заробљавања
23.	22394	Јурковић	Марко	Зоран	1962.	15. 5. 1992.	
24.	16054	Кулишић	Васо	Милан	1946.	15. 5. 1992.	
25.	1402	Лазич	Јован	Ранко	1973.	15. 5. 1992.	
26.	33661	Латковић	Марко	Слободан	1973.	15. 5. 1992.	

⁵⁶ ID представља број под којим се жртва налази у електронској бази Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица

РБ	ID ⁵⁶	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
27.	34444	Лопатко	Данило	Мирослав	1972.	15. 5. 1992.	
28.	16128	Лукић	Милан	Илија	1964.	15. 5. 1992.	
29.	950	Љубојевић	Станисмир	Ђорђе	1962.	15. 5. 1992.	
30.	225	Марковић	Цвјетин	Стојко	1962.	15. 5. 1992.	
31.	261	Мекић	Миленко	Драган	1959.	15. 5. 1992.	Убијен након рањавања
32.	305	Мићановић	Мићо	Владимир	1968.	15. 5. 1992.	
33.	323	Михајловић	Радован	Милан	1969.	15. 5. 1992.	
34.	314	Михајловић	Радован	Зоран	1966.	15. 5. 1992.	
35.	32048	Мркоњић	Ранко	Ранко	1948.	15. 5. 1992.	
36.	32352	Недић	Васкрсија	Милан	1956.	15. 5. 1992.	
37.	33187	Недић	Недо	Радо	1955.	15. 5. 1992.	
38.	16315	Остојић	Јанко	Милорад	1954.	15. 5. 1992.	
39.	14618	Перић	Ђорђо	Остоја	1969.	15. 5. 1992.	
40.	16336	Петровић	Сретко	Боро	1971.	15. 5. 1992.	
41.	25015	Поповић	Радивоје	Неђо	1954.	15. 5. 1992.	
42.	16454	Савић	Бранко	Миленко	1959.	15. 5. 1992.	Води се као нестало
43.	37615	Савић	Радојко	Ненад	1972.	15. 5. 1992.	
44.	27106	Сорајић	Бранко	Божидар	1973.	15. 5. 1992.	
45.	14878	Тадић	Милорад	Боро	1964.	15. 5. 1992.	
46.	16558	Тодоровић	Душан	Драган	1964.	15. 5. 1992.	
47.	16560	Тодоровић	Лука	Радомир	1954.	15. 5. 1992.	
48.	14944	Тубић	Јован	Јеленко	1953.	15. 5. 1992.	
49.	35	Цвјетковић	Марко	Данило	1972.	15. 5. 1992.	Убијен након рањавања
50.	35931	Цвјетковић	Милан	Живорад	1970.	15. 5. 1992.	
51.	15055	Џолић	Никола	Јован	1971.	15. 5. 1992.	

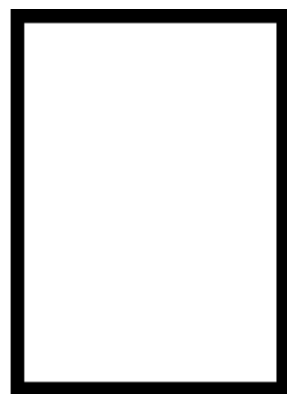
Убијени припадници ЈНА прије 15. маја 1992. године:

Јован Којић

Михајло Станојевић

Раиф Мифтари

Убијени припадници ЈНА у Тузланској колони, 15. маја 1992. године:

Радислав Благојевић

Војо Благојевић

Гордан Божић

Данило Цвјетковић

Живорад Цвјетковић

Божо Давидовић

Славко Деспотовић

Никола Џолић

Робин Ђурановић

Марко Бурић

Миленко Бурић

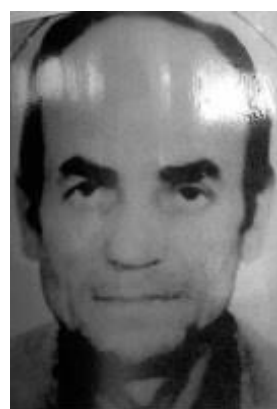
Зоран Бурић

Живко Бурић

Ненад Гајић

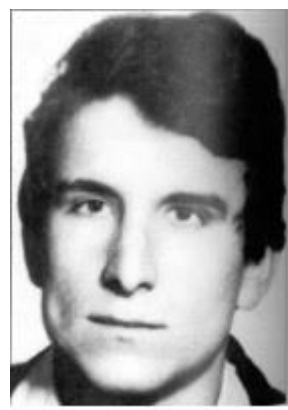
Васкрсије Гогановић

Бошко Илић

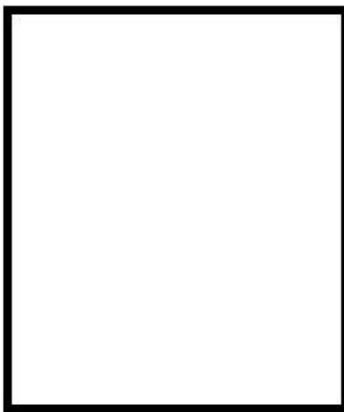
Владо Илић

Драго Јањић

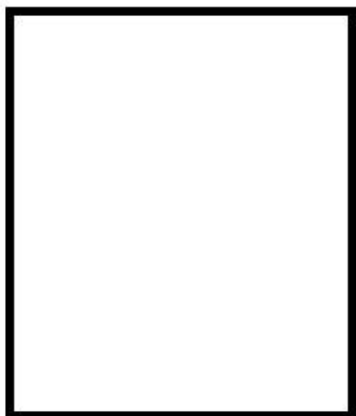
Горан Јокић

Младен Јосиповић

Душко Јовановић

Зоран Јурковић

Милан Кулишић

Слободан Латковић

Ранко Лазић

Мирослав Лопатко

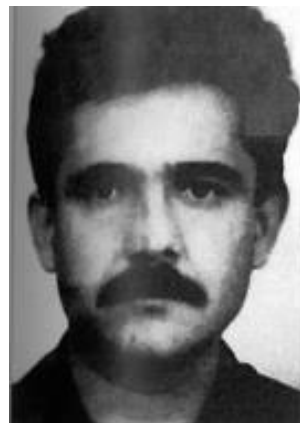
Илија Лукић

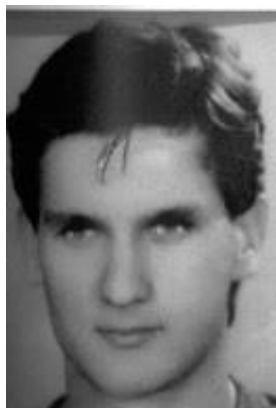
Ђорђе Љубојевић

Стојко Марковић

Драган Мекић

Владимир Мићановић

Милан Михајловић

Зоран Михајловић

Ранко Мркоњић

Милан Недић

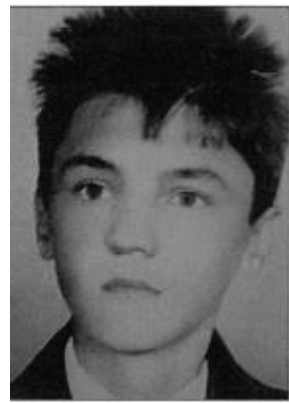
Радо Недић

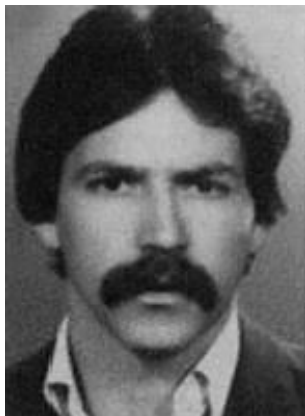
Милорад Остојић

Остоја Перић

Боро Петровић

Неђо Поповић

Миленко Савић

Ненад Савић

Божидар Сорађић

Боро Тадић

Драган Тодоровић

Радомир Тодоровић

Јеленко Тубић

Јово Васић

Цвјетин Вујановић

Саво Вукојевић

Драженко Зеџ

Још три лица су преминула након напада, а од посљедица рањавања у самом нападу.

Табела Смртно страдала лица након напада на колону ЈНА у Тузли 15. маја 1992. године

РБ	ID ⁵⁷	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
1.	15808	Јовичић	Милорад	Миро	1968.	15. 5. 1992.	Од посљедица рањавања преминуо 21. 5. 1992. на ВМА у Београду
2.	30920	Модраковић	Триван	Радован	1967.	15. 5. 1992.	Од посљедица рањавања преминуо 6. 7. 1992. у болници у Тузли
3.	16584	Трифунковић	Цвјетин	Милован	1973.	15.1992.	Од посљедица рањавања

⁵⁷ Исто.

РБ	ID ⁵⁷	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
							преминуо 16. 5. 1992. у болници у Тузли

Миро Јовичић

Радован Модраковић

Милован Трифуновић

Приликом напада на колону ЈНА у Тузли 15. маја 1992. године рањено је 78 лица.

Табела Рањена лица приликом напада на колону ЈНА у Тузли 15. маја 1992. године

РБ	ID ⁵⁸	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
1.	58945	Арсич		Драган		15. 5. 1992.	
2.	40537	Бабунровић	Илија	Цвијан	1951.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 30. 8. 1992.
3.	40538	Баги		Иштван		15. 5. 1992.	
4.	58909	Белојица	Драгомир	Ранко	1947.	15. 5. 1992.	
5.	58950	Бојић		Бошко		15. 5. 1992.	
6.	40541	Вукмирица	Јован	Миодраг	1972.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
7.	40540	Вуковић		Раде		15. 5. 1992.	
8.	47241	Вукојевић	Анђелко	Зоран	1966.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
9.	58942	Вукотић		Зоран		15. 5. 1992.	
10.	40542	Гавриловић	Радивој	Перо	1963.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен непознатог датума.
11.	58894	Делић		Спасоје		15. 5. 1992.	

⁵⁸ Исто.

РБ	ID ⁵⁸	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
12.	58881	Делић	Љубо	Вукосав	1964.	15. 5. 1992.	
13.	40543	Драгић	Илија	Ненад	1966.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
14.	58922	Ђукић	Милош	Бошко		15. 5. 1992.	
15.	40544	Ђурић	Ранко	Боро	1962.	15. 5. 1992.	Рањен у Симином Хану након пробоја из Тузле
16.	58927	Жепинић		Зоран		15. 5. 1992.	
17.	40545	Живковић	Здравко	Радивоје	1965.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
18.	58880	Зубић	Ђурђа	Дарко		15. 5. 1992.	
19.	58949	Зубић	Ђурђа	Љиљана		15. 5. 1992.	
20.	33411	Илинчић	Недјељко	Ђорђија	1970.	15. 5. 1992.	У нервном растројству извршио самоубиство 20. 11. 1994.
21.	40546	Илић	Стево	Горан	1963.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен непознатог датума.
22.	18448	Илић	Максим	Радодица	1960.	15. 5. 1992.	
23.	58943	Илић		Слободан		15. 5. 1992.	
24.	58838	Јањуз		Саша	1965.	15. 5. 1992.	
25.	40547	Јовановић	Живојин	Миломир	1963.	15. 5. 1992.	
26.	40548	Јовић	Душан	Бранко	1966.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. и исти дан размијењен.
27.	58852	Јовић		Лазар	1962.	15. 5. 1992.	
28.	58804	Јосиповић	Душан	Добрислав	1961.	15. 5. 1992.	
29.	40549	Којић	Која	Марко	1953.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
30.	40551	Крстић	Симо	Радован	1972.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
31.	40553	Кулишић	Цвијетин	Бранислав	1950.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. Логори у Тузли и Лукавцу. Размијењен 18. 7. 1992.
32.	40556	Кулишић	Драгутин	Татомир	1954.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. и исти дан размијењен.

РБ	ID ⁵⁸	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
33.	58842	Лазаревић		Благоје	1922.	15. 5. 1992.	Након заробљавања даља судбина је непозната.
34.	40560	Лазих	Рајко	Младенко	1972.	15. 5. 1992.	Логори у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
35.	40561	Лукић	Перо	Мирко	1952.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен непознатог датума.
36.	40562	Љубојевић	Ђорђе	Благоје	1972.	15. 5. 1992.	Логори у Тузли. Размијењен 13. 7. 1992.
37.	40567	Мандић	Драгољуб	Томислав	1954.	15. 5. 1992.	
38.	58923	Марјановић		Горан		15. 5. 1992.	
39.	40563	Марковић	Саво	Зоран	1964.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. и исти дан размијењен.
40.	58951	Милетић		Перо		15. 5. 1992.	
41.	58835	Миљановић	Младен	Момир	1972.	15. 5. 1992.	
42.	40571	Михајловић	Милош	Данко	1958.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
43.	40570	Михајловић	Милош	Војислав	1954.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
44.	58851	Мичић	Бранко	Марко	1962.	15. 5. 1992.	
45.	58953	Мркоњић	Младен	Ратко		15. 5. 1992.	
46.	58946	Недељковић		Илија		15. 5. 1992.	
47.	47242	Недић	Борислав	Бранислав	1974.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен непознатог датума.
48.	40572	Нешковић		Бранислав		15. 5. 1992.	
49.	58944	Николић		Радисав		15. 5. 1992.	
50.	40573	Новаковић	Новак	Славко	1959.	15. 5. 1992.	
51.	40575	Пајић	Станимир	Љубо	1969.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. и исти дан размијењен.
52.	32751	Пајкић	Жарко	Радо	1955.	15. 5. 1992.	Као припадник ВРС погинуо 16. 3. 1994. у Милином селу, Лукавац.
53.	50747	Пантелић		Зоран		15. 5. 1992.	
54.	16332	Пантић	Јован	Стојан	1973.	15. 5. 1992.	

РБ	ID ⁵⁸	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
55.	58925	Параџић		Златко		15. 5. 1992.	
56.	47156	Пејић	Миланко	Јован	1956.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
57.	58897	Продановић		Слободан		15. 5. 1992.	
58.	40576	Радић	Петар	Слободан	1956.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 16. 5. 1992.
59.	40593	Ракић		Јела		15. 5. 1992.	
60.	58947	Ристић		Жељко		15. 5. 1992.	
61.	47304	Савић		Стево		15. 5. 1992.	
62.	40578	Сарафијановић	Војислав	Милутин	1956.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 16. 5. 1992.
63.	58846	Сарафијановић		Вељко	1966.	15. 5. 1992.	
64.	58845	Сарафијановић	Милош	Жељко	1969.	15. 5. 1992.	
65.	40580	Симић	Ратко	Бранко	1963.	15. 5. 1992.	
66.	58849	Симић		Мило	1972.	15. 5. 1992.	
67.	40577	Синановић	Хамид	Миленко	1970.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
68.	40579	Стевановић	Чедомир	Радан	1965.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен непознатог датума.
69.	58802	Стојановић	Ратко	Миодраг	1966.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 17. 5. 1992.
70.	58879	Тадић		Слађан		15. 5. 1992.	
71.	40585	Тешић	Ненад	Љубо	1973.	15. 5. 1992.	Заробљен 16. 5. 1992. Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
72.	16557	Тодић	Јово	Радо	1970.	15. 5. 1992.	
73.	40584	Тодоровић	Војислав	Озренко	1964.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 18. 7. 1992.
74.	47148	Тодоровић	Душан	Зоран	1966.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен 15. 7. 1992.
75.	58800	Томић	Слободан	Боривоје	1969.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен у мају 1992.
76.	40587	Трипковић		Рајко		15. 5. 1992.	
77.	40590	Трипуновић	Стојан	Видак	1966.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен непознатог датума.

РБ	ID ⁵⁸	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
78.	40591	Ћосић	Душан	Миладин	1957.	15. 5. 1992.	Логор у Тузли. Размијењен непознатог датума.

НЕПРИЈАТЕЉСКЕ ВОЈНЕ ФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ СУ УЧЕСТВОВАЛЕ У НАПАДУ

Као што је већ претходно речено, припреме за напад на колону ЈНА у Тузли вршио је Кризни штаб Предсједништва СО Тузла. Ради спровођења плана напада, Кризни штаб формирао је и Оперативни штаб СЈБ Тузла који су чинили руководни кадрови и представљали команду свим наоружаним формацијама. Када је ријеч о самом нападу, у њему је учествовало више наоружаних муслиманско-хрватских формација и то припадници територијалне одбране, Службе јавне безбједности Тузла и Патриотске лиге.

Припадник територијалне одбране на крову једне од зграда у припреми за напад

ПРАВОСУДНИ ПРОЦЕСИ

За злочин над колоном ЈНА у Тузли 15. маја 1992. године нико није правоснажно осуђен, иако је до сад вођено неколико процеса.

Најпознатији предмет који је вођен за овај злочин јесте предмет против Илије Јуришића који је вођен пред правосуђем Србије. Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине Србије из 2007. године Јуришић је оптужен да је у својству дежурног у Оперативном центру СЈБ Тузла, након пријема наредбе за напад од претпостављеног старјешине – команданта Оперативног Штаба и начелника СЈБ Тузла, Мехе Бајрића званог „Меша“ путем радио-везе, из Оперативног Штаба, непосредно издао наредбу за напад на колону ЈНА и то у тренутку када је одвојени други колоне мирно пролазило кроз Скојевску улицу и раскрсницу на Брчанској малти чиме је учинио

кривично дјело употреба недозвољених средстава борбе из чл. 148. став 2. у вези става 1. КЗ СФРЈ.

У маратонском процесу који је уследио, Окружни суд у Београду је најприје првостепеном пресудом из 2009. године осудио Јуришића за наведено кривично дјело и изрекао му казну затвора у трајању од 12 година. Међутим, Апелациони суд у Београду је 2010. године уважио жалбу одбране и укинуо првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања те вратио предмет првостепеном суду на поновљено суђење.

У поновљеном суђењу које је уследило Виши суд у Београду је 2013. године донио је нову првостепену пресуду којом је оптужени Јуришић поново оглашен кривим да је починио кривично дјело употреба недозвољених средстава борбе и изрекао му поново казну затвора од 12 година. Али, Апелациони суд у Београду 2015. године доноси правоснажну пресуду којом је преиначио првостепену пресуду и оптуженог Јуришића у потпуности ослободио кривичне одговорности зато што, према мишљењу овог суда, Тужилаштво није успјело доказати кривицу оптуженог ван разумне сумње.

Тужилаштво БиХ је 2009. године подигло оптужницу против Изета Смајића којом се теретио да је, као припадник резервног састава МУП-а, 15. маја 1992. године, након што је војник ЈНА рањен на раскрсници Брчанска малта беспомоћно лежао, пришао рањенику и у уста му ставио цијев пиштоља и пуцао у намјери да га лиши живота, али у томе није успио јер је рањеник преживио. На терет му је стављено кривично дјело ратни злочин против рањеника и болесника из члана 174. КЗ БиХ. Међутим, Суд БиХ је, цијенићи овај предмет мање сложеним, исти пренио у надлежност Кантоналном суду у Тузли. Међутим, у предмету пред Кантоналним судом Изет Смајић је правоснажно ослобођен оптужбе.

Једини предмет који је окончан осуђујућом правоснажном пресудом јесте предмет против Ивана Колера, али се он теретио не за сам напад на колону ЈНА 15. маја 1992. године, већ за нечовјечно поступање према заробљеницима који су након напада затворени у затвору у Тузли. Кантонално тужилаштво Тузланског кантона је 2010. године подигло оптужницу против Ивана Колера, припадника Чете војне полиције Окружног штаба Територијалне одбране Тузла, под оптужбом да је, у својству стражара у Окружном војном затвору у Тузли, нечовјечно поступао и наносио снажне тјелесне и психичке болове и патње према ратним заробљеницима, припадницима ЈНА који су 15. маја 1992. године рањени приликом напада на колону ЈНА на Брчанској Малти и пребачени у болницу у Тузли, а након санирања повреде лишени слободе и пребачени у Окружни затвор у Тузли. Колеру је на терет стављено да је починио кривично дјело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 175. КЗ БиХ. Првостепеном пресудом Кантоналног суда у Тузли из 2011. године, ослобођен је оптужбе, али је Врховни суд Федерације БиХ ову пресуду укинуо 2012. године и наложио поновљено суђење, али пред Врховним судом Федерације БиХ. Врховни суд Федерације БиХ је потом 2013. године донио другостепену пресуду којом је Колера огласио кривим да је починио кривично дјело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СФРЈ и изрекао му казну затвора у трајању од једне године и шест мјесеци. Коначно, трећестепено вијеће Врховног суда Федерације БиХ је 2014. године донијело правоснажну пресуду којом је потврђена осуђујућа пресуда против Ивана Колера за злостављање ратних заробљеника - припадника ЈНА који су рањени и заробљени приликом напада на колону ЈНА и потврђена му је казна у трајању од једне и по године затвора.